

Samen de iftar beleven

'We willen graag kennis laten maken met onze traditie'

Vrijdagavond, kwart voor zeven, net na zonsondergang, opent Halis Arican met een vriendelijke glimlach op zijn gezicht zijn voordeur. Samen met zijn twee zonen verwelkomt hij de gast die vanavond aanschuift bij zijn gezin.

Iris Hage

Een redacteur van de Baarnsche Courant mag aanschuiven bij hun iftar. Sinds 10 maart en nog tot 9 april is de ramadan, de heilige vastenmaand voor moslims, waarin tussen zonsopkomst en zonsondergang niet mag worden gegeten en gedronken. Tegelijkertijd is het ook traditie om na zonsondergang een feestmaal, de iftar, te nuttigen samen met vrienden en familie.

Halis Arican, afkomstig uit Turkije, waarvandaan hij vluchtte na de coup in 2016, woont sinds drie jaar in Baarn. Samen met zijn vrouw Ayse nodigt hij de hele maand mensen hiervoor bij hen thuis uit om, zoals hij het verwoordt 'ze te laten kennismaken met onze traditie en hen te laten ervaren dat deze voor iedereen toegankelijk is'. Hij spreekt van vijftig tot zestig gasten, die zij ontvangen voor de iftar, zowel bekenden, als mensen uit allerlei verschillende lagen van de samenleving. Voor hem en zijn gezin

een drukke tijd dus, gepaard gaand met het vasten gedurende de dag.

FEESTELIJK Binnengekomen valt de feestelijk versierde muur rondom de eettafel op. Merve, de 11-jarige dochter van het gezin, vertelt ballonnen te hebben opgehangen en zoon Abdullah van 13 legt uit dat de slinger met de tekst 'Hosgeldin Ramazan' Turks is voor 'Welkom Ramadan'. Drie afplakkalenders van de kinderen markeren de 30 dagen die de ramadan duurt. Centraal in de kamer staat de feestelijk gedekte tafel. De kinderen worden aan tafel geroepen, waarna Ayse hierop de laatste warme gerechten plaatst. Typisch Turkse gerechten volgens het gezin, extra overvloedig tijdens de iftar. Ayse heeft ze met zorg bereid en vertelt samen met dochter Merve wat er vanavond gegeten wordt: linzensoep, dürüm met kebab, rijst met groente, salade, gebakken aardappels, borek (filodeegbroodjes met kaas). Op tafel staan verder druiven en een schaalje vijgen,

walnooten en dadels. Deze laatste zijn een traditioneel vast onderdeel van de iftar. De maaltijd kan beginnen: tijd voor eten en gesprek. Hoe wordt het vasten ervaren? Halis: „Vasten is niet lastig voor ons. We zijn eraan gewend dit eenmaal per jaar te doen en eerlijk gezegd is het hier in Nederland gemakkelijker dan toen wij nog in Turkije woonden.” Aysa vult aan: „Hier is het niet zo warm natuurlijk en ook niet zo vochtig als het daar soms kan zijn. Dat maakt het vasten soms zwaar, zeker als de ramadan in de zomer valt. Dan kan het zijn dat er zeventien uur zit tussen zonsopgang en zonsondergang. Je kunt dan niet veel doen en moet je echt rustig houden.” „Ja”, vult Halis aan, „bovendien zijn de nachten dan ook lastiger, omdat je laat naar bed gaat en heel vroeg weer moet opstaan voor de suhoor, de ochtendmaaltijd, net voor zonsopgang.”

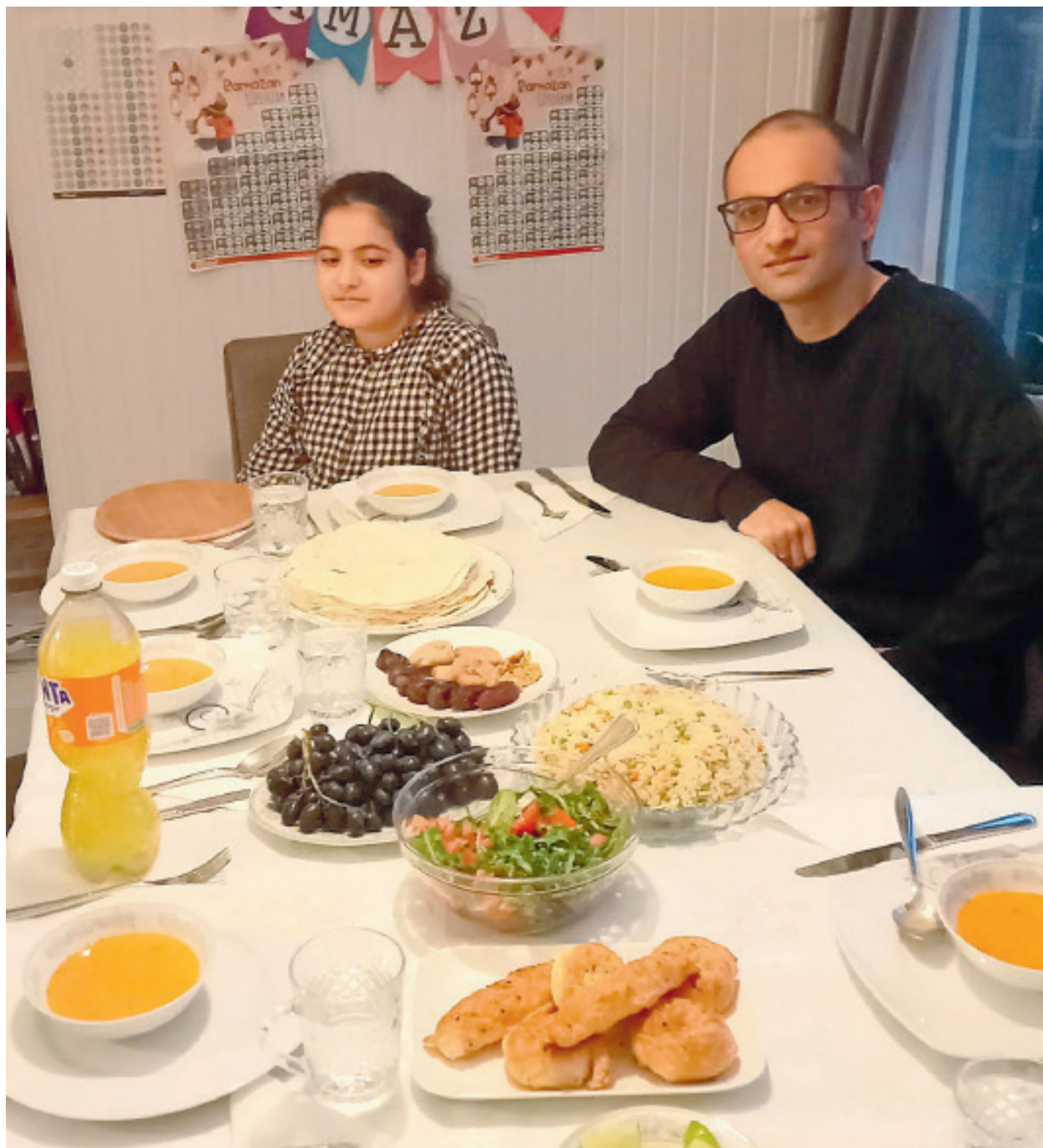
VLUCHTELINGEN En de kinderen, vasten die ook? Abdullah, de oudste zoon hoeft officieel nog niet mee te doen met het vasten. „Maar ik doe grotendeels mee”, zegt hij, „en ik ben het al gewend.” Zijn broer en zusje zijn het ook al gewend, al benadrukt moeder Ayse dat zij door de week wel overdag eten en drinken als zij naar school gaan. Wat zij vinden van al die gasten aan tafel deze maand? Omar Ali van 9 kijkt op en is eerlijk in zijn antwoord: „Soms leuk en soms niet leuk”, vindt hij. „Als er kinderen bij zijn, is het veel fijner dan met alleen maar grote mensen.” Dat begrijpen zijn ouders goed. „Daarom ook hebben wij het systeem bedacht van één dag gasten, één dag vrij”, zegt vader Halis, „en wij nodigen allerlei verschillende mensen uit. Bijvoorbeeld mensen van het AZC, die weinig gelegenheid hebben om bij familie of vrienden te zijn tijdens ramadan. Zo kunnen wij laten zien dat we dankbaar zijn en meelevend met mensen die het minder goed hebben. Dit willen wij onze kinderen voorleven.”

BURGEMEESTER Over verschillende gasten gesproken, aanstaande dinsdag komt burgemeester Mark Röell bij het gezin de iftar beleven. „Ik heb hem per mail uitgenodigd”, zegt Halis met een glimlach, „de burgemeester gaf door dat hij samen met zijn vrouw naar ons toe wil komen om de iftar mee te beleven.” Ayse kijkt er al naar uit om weer een mooie maaltijd te bereiden, net zoals zij overigens iedere dag doet. „Ik houd van koken”, legt zij uit, „ik doe het graag en samen eten zorgt voor nieuwe kennissen en veel plezier. Geven, delen, dat is goed. Alles wat je geeft aan een ander, dat krijg je in tienvoud terug.”

Als alle borden leeg zijn en de tafel is afgeruimd, verdwijnen vader en moeder Arican kort na elkaar even om te bidden. Dan wordt de avond afgesloten met thee en een overheerlijk zoet dessert. De kinderen gaan naar boven en na een hartelijk afscheid begeleiden Halis en Ayse hun gast naar buiten.

Ramadan

In de Koran staat dat iedereen die dit kan, tijdens ramadan moet vasten. Dit geldt dus niet voor kinderen, ouderen, zieken en zwangere vrouwen. Het vasten duurt van zonsopkomst tot zonsondergang. In die tijd mogen vastende moslims niet roken, eten, drinken en seks hebben. Er wordt gezegd dat de profeet Mohammed het vasten ook onderbrak met dadels, en daarom eten moslims tijdens de iftar ook veel dadels, noten, vruchten en groenten. Voordat de zon de volgende dag opkomt, staan ze op om de ochtendmaaltijd, de suhoor, te eten.

Iris Hage

■ Vader Halis en dochter Merve Arican aan de iftar. Tijdens de ramadan nodigt de familie gasten uit om mee te eten.